

ВИСНОВКИ
експертної комісії Міністерства освіти і науки України
щодо проведення чергової акредитаційної експертизи
з підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр”
за напрямом 6.020303 “Філологія”
у Національному технічному університеті
“Харківський політехнічний інститут”

Відповідно до Законів України “Про освіту” та “Про вищу освіту”, порядку проведення акредитаційної експертизи (Постанова Кабінету Міністрів України № 978 від 09.08.2001 р. зі змінами, внесеними відповідно до Постанов Кабінету Міністрів України № 1024 від 31.10.2011 р., № 801 від 15.08.2012 р., № 692 від 18.09.2013 р., № 507 від 27.05.2014 р.), Наказу МОН України № 1377 від 29.11.2011 р., Наказу МОН України № 689 від 13.06.2012 р. та Наказу Міністерства освіти і науки України “Про проведення акредитаційної експертизи” № 1082-А від 08.06.2017 р. експертна комісія МОН України у складі:

Голова комісії:	Лімборський Ігор Валентинович	завідувач кафедри прикладної лінгвістики Черкаського державного технологічного університету, доктор філологічних наук, професор
Член комісії:	Валюх Зоя Орестівна	завідувач кафедри української філології та славістики Київського національного лінгвістичного університету, доктор філологічних наук, професор

з 19.06.2017 р. по 21.06.2017 р. розглянула подані матеріали та провела перевірку на місці діяльності в Національному технічному університеті “Харківський політехнічний інститут” щодо підготовки бакалаврів за напрямом 6.020303 “Філологія” і встановила таке:

1. Загальна характеристика НТУ “ХПІ” та напрямку 6.020303 “Філологія”

Експертна комісія розглянула представлені документи та матеріали, поспілкувалася з керівництвом та відповідальними особами НТУ “ХПІ”, вивчила реальний стан справ в університеті та дійшла висновків, що матеріали, подані університетом до Міністерства освіти і науки України разом із заявою про чергову акредитацію напрямку 6.020303 “Філологія” за переліком, обсягом і повнотою та достовірністю відповідають вимогам Положення про акредитацію, затвердженого Кабінетом Міністрів України, та нормативним документам МОН України щодо акредитації.

Національний технічний університет “Харківський політехнічний інститут” (НТУ “ХПІ”) – державний заклад IV рівня акредитації, який підпорядковується Міністерству освіти і науки України і здійснює освітню діяльність, пов’язану з підготовкою фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Університет заснований у 1885 р. Назва його неодноразово змінювалась: у

Голова експертної комісії



І.В. Лімборський

1885 р. – “Практичний технологічний інститут”; у 1898 р. – “Харківський технологічний інститут”; у 1929 р. – “Харківський політехнічний інститут”; у 1994 р. – “Харківський державний політехнічний університет”.

11 вересня 2000 р. Указом Президента України № 1059/2000, урахувавши загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності та вагомий внесок в розвиток національної вищої освіти і науки, “Харківський державний політехнічний університет” отримав статус національного з найменуванням Національний технічний університет “Харківський політехнічний інститут” (НТУ “ХПІ”).

НТУ “ХПІ” став засновником шести самостійних вищих навчальних закладів, серед яких Харківський авіаційний та інженерно-будівельний інститути (1930 р.), Ворошиловградський машинобудівний інститут (1960 р.), Кіровоградський інститут сільськогосподарського машинобудування (1968 р.), Сумський фізико-технологічний інститут (1990 р.), Кременчуцький державний політехнічний інститут (1997 р.).

Чисельність науково-педагогічних працівників станом на 1 жовтня 2016 р. складає за штатним розписом 1500 осіб, в тому числі: 37 заслужених діячів науки і техніки та заслужених працівників вищої школи та освіти України, 32 лауреати державної Премії, три академіка НАН України, два члени-кореспонденти НАН України, один член-кореспондент НАПН України, 27 академіків галузевих академій наук. У навчальному процесі беруть участь 197 докторів наук, професорів, 791 кандидат наук, доцент. Серед штатних науково-педагогічних працівників 66 % мають науковий ступінь і вчене звання. Середній вік науково-педагогічних працівників протягом останніх чотирьох років залишається на рівні 49,1 років. У науково-дослідних інститутах та лабораторіях науково-дослідної частини Університету працюють 241 штатний науковий та 112 інженерно-технічних працівників, серед яких 17 докторів та 97 кандидатів наук, вісім лауреатів Державних премій України в галузі науки і техніки.

За високий науковий потенціал, результативність досліджень та відповідність затвердженим критеріям Постановою Кабінету Міністрів України № 76 від 3 лютого 2010 р. Університету надано статус самоврядного дослідницького національного університету.

Університет має зв'язки з 138 закордонними партнерами із 38 країн світу. Діє 128 прямих договорів із закордонними вищими навчальними закладами та організаціями. У 2015/2016 навчальному році університет працював над 48 міжнародними проектами, 36 з яких є освітніми, а 12 – науково-дослідницькими проектами.

Діяльність НТУ “ХПІ” відповідає вимогам Закону України “Про освіту”, Закону України “Про вищу освіту”, Положенню “Про організацію навчального процесу у ВНЗ” і здійснюється відповідно до ліцензії АЕ № 636487, виданої на підставі рішення ДАК від 31.03.2015 р., протокол № 15 (наказ МОН України від 14.04.2015 р., № 553л), а також згідно з Наказом МОН України № 96-л від 15.05.2017 р. “Про переоформлення ліцензії” (Додаток “Відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти”). Відповідно до рішення

Державної акредитаційної комісії від 29.03.2013 р., протокол № 102, наказ МОН України від 05.04.2013 р., № 927л (сертифікат РД-IV № 2158945, дата видачі 12.08.2013 р., термін дії – до 01.07.2023 р.) Національний технічний університет “Харківський політехнічний інститут” акредитований за IV рівнем акредитації та має право підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста та магістра (у тому числі – іноземних громадян).

Підготовку студентів за напрямом 6.020303 “Філологія” (спеціальності “Прикладна лінгвістика” і “Переклад”) та спеціальністю 035 “Філологія” (спеціалізації “Прикладна лінгвістика” і “Германські мови та літератури (переклад включно)” за переліком 2016 р.) здійснюють кафедра інтелектуальних комп’ютерних систем (ІКС) і кафедра ділової іноземної мови та перекладу (ДІМП), які входять до складу факультету соціально-гуманітарних технологій (СГТ).

Кафедра ІКС була створена у 2007 р. і при її започаткуванні готувала студентів освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” за напрямом 6.020303 “Філологія” (спеціальність “Прикладна лінгвістика”), яка в подальшому була трансформована у спеціальність 035 “Філологія” (спеціалізація “Прикладна лінгвістика”) за переліком 2016 р. З 2011 р. кафедра почала підготовку студентів освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст” за спеціальністю 7.030505 (7.02030303) “Прикладна лінгвістика”. У 2015 р. на кафедрі було відкрито підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр” за спеціальністю 8.02030303 “Прикладна лінгвістика”. Зараз кафедра веде підготовку студентів за освітніми ступенями “бакалавр” і “магістр” спеціальності 035 “Філологія” (спеціалізація “Прикладна лінгвістика”) за переліком 2016 р.

Загальна площа приміщень випускової кафедри ІКС складає 267,74 м². Кафедра має 6 навчальних приміщень, у тому числі 1 комп’ютерний клас, обладнаний 8 сучасними персональними комп’ютерами, об’єднаними в локальну обчислювальну мережу, яка зв’язана з загальною обчислювальною мережею Університету, що має вихід у глобальну мережу. Крім того, на кафедрі функціонує спеціалізована навчально-методична та наукова лабораторія “Елементів штучного інтелекту в техніці та технологіях”.

Кафедра ДІМП була створена у 1998 р. з метою задоволення потреб деяких кафедр у більш насичених та інтенсивних програмах з іноземних мов, де випускники могли б професійно оволодіти фаховою термінологією й до кінця перебування в університеті вільно оволодіти іноземною мовою.

У 2000 р. кафедра отримала ліцензію Міністерства науки і освіти України на випуск студентів освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” напряму 0305 “Філологія” спеціальності 6.030500 “Переклад” та у 2001/2002 навчальному році здійснила перший набір студентів. У 2006 р. кафедра ДІМП отримала ліцензію на підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст” спеціальності 7.030507 “Переклад”. У 2015 р. кафедра отримала ліцензію на підготовку студентів з галузі знань 0203 “Гуманітарні науки” за спеціальністю 8.02030304 “Переклад” рівня “магістр”. Зараз кафедра ДІМП здійснює підготовку студентів з галузі знань 03 “Гуманітарні науки” за спеціальністю 035 “Філологія” спеціалізації

“Германські мови та літератури (переклад включно)” освітніх ступенів “бакалавр” і “магістр”.

Загальна площа випускової кафедри складає 444,5 м² (11 аудиторій). Кафедра має 6 навчальних аудиторій та 2 спеціалізовані мультимедійні класи, які мають 6 сучасних персональних комп’ютерів, об’єднаних у локальну обчислювальну мережу, яка зв’язана із загальною обчислювальною мережею Університету, що має вихід у глобальну мережу.

До підготовки фахівців за напрямом 6.020303 “Філологія” (спеціальності “Прикладна лінгвістика” і “Переклад”) також залучаються викладачі інших кафедр. Дані про кількість і склад кафедр, які забезпечують навчання, наводяться у таблиці “Склад кафедр і характеристика професорсько-викладацького складу, що забезпечують підготовку за напрямом 6.020303 “Філологія”” (таблиця 1).

Таблиця 1

Склад кафедр і характеристика професорсько-викладацького складу, що забезпечують підготовку фахівців за напрямом 6.020303 “Філологія”

№	Назва кафедри	Професорсько-викладацький склад		З них працюють													
				на постійній основі								за сумісництвом					
				Разом		у тому числі						у тому числі					
						доктори наук,	професори	кандидати наук,	доценти	без наукових ступенів і вчених звань		Разом	доктори наук,	професори	кандидати наук,	доценти	
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Інтелектуальних комп’ютерних систем (випускова)	14	35,0	13	32,5	2	5,0	7	17,5	4	10,0	1	2,5			1	2,5
2	Ділової іноземної мови та перекладу (випускова)	13	32,5	10	25,0	1	2,5	8	20,0	1	2,5	3	7,5	1	2,5	2	5,0
3	Етики, естетики та історії культури	1	2,5	1	2,5			1	2,5								
4	Загальної економічної теорії	1	2,5	1	2,5			1	2,5								
5	Історії науки і техніки	1	2,5	1	2,5			1	2,5								
6	Охорони праці і навколишнього середовища	1	2,5	1	2,5			1	2,5								
7	Педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна	1	2,5	1	2,5			1	2,5								

Голова експертної комісії

І.В. Лімборський

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
8	Політичної історії	1	2,5	1	2,5			1	2,5								
9	Права	1	2,5	1	2,5			1	2,5								
10	Соціології та політології	2	5,0	2	5,0	1	2,5	1	2,5								
11	Української та російської мов та прикладної лінгвістики	3	7,5	3	7,5			3	7,5								
12	Філософії	1	2,5	1	2,5			1	2,5								
Разом		40	100	36	90,0	4	10,0	27	67,5	5	12,5	4	10,0	1	2,5	3	7,5

Керівництво Національним технічним університетом “Харківський політехнічний інститут” здійснює **Сокол Євген Іванович** – доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, член експертної ради МОН України з питань проведення експертизи дисертацій.

Висновок: експертна комісія констатує, що:

- усі документи, які забезпечують правові основи діяльності НТУ “ХПІ” і підготовки фахівців за напрямом 6.020303 “Філологія”, є у наявності та є достовірними;
- випускові кафедри ІКС та ДІМП у повній мірі забезпечені висококваліфікованими науково-педагогічними кадрами з великим досвідом наукової та педагогічної роботи; професорсько-педагогічний склад кафедр та університету, що здійснює навчально-виховний процес, має достатній науковий та практичний потенціал для підготовки бакалаврів за напрямом 6.020303 “Філологія”;
- зважаючи на те, що НТУ „ХПІ” є одним із провідних вищих навчальних закладів України, підготовка бакалаврів за напрямом 6.020303 “Філологія”, яка спрямована на формування науково-технічних кадрів, спроможних проводити на сучасному рівні дослідження мовно-інформаційних процесів та здійснювати розробку й упровадження відповідних технологій, до того ж швидко реагувати на зміни вимог ринку праці, є доцільною та перспективною.

2. Формування контингенту студентів

Експертна комісія проаналізувала представлені документи та матеріали щодо процесу формування контингенту студентів вказаного напрямку та констатує, що ліцензований обсяг набору на денну форму навчання за напрямом 6.020303 “Філологія” для вступників 2015 року складав 115 осіб, у тому числі за спеціальністю “Прикладна лінгвістика” – 35 осіб, за спеціальністю “Переклад” – 80 осіб. Обсяг державного замовлення складав 12 осіб. Крім того, ліцензований обсяг набору на заочну форму навчання за вказаним напрямом (спеціальність “Переклад”) становив 50 осіб без державного замовлення.

Голова експертної комісії



І.В. Лімборський

Прийом до НТУ "ХП" на навчання за напрямом 6.020303 "Філологія" (спеціальності "Прикладна лінгвістика" і "Переклад"), а з 2016 року за спеціальністю 035 "Філологія" (спеціалізації "Прикладна лінгвістика" і "Германські мови та літератури (переклад включно)") здійснюється відповідно до Правил прийому до НТУ "ХП". На цей час контингент студентів сформований з різних областей України: Харківської, Полтавської, Сумської, Донецької, Луганської та інших.

Піклуючись про майбутній контингент студентів напрямку 6.020303 "Філологія" (спеціальності "Прикладна лінгвістика" і "Переклад"), а з 2016 року спеціальності 035 "Філологія" (спеціалізацій "Прикладна лінгвістика" і "Германські мови та літератури (переклад включно)"), випусковими кафедрами ІКС та ДІМП постійно проводиться роз'яснювальна робота серед потенційних абітурієнтів. Одним із найвагоміших аргументів щодо мотивації абітурієнтів для навчання є нагальна потреба у висококваліфікованих кадрах та реальні можливості працевлаштування випускників.

Для залучення талановитої молоді до навчання співробітниками випускових кафедри активно проводиться профорієнтаційна робота серед вступників. До форм та методів такої роботи відносяться: розповсюдження різних видів інформаційних матеріалів серед учнів загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв, навчально-виховних комплексів та ін., а також студентів коледжів, технікумів, професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-III рівнів акредитації; участь у "Днях відкритих дверей НТУ „ХП”"; зустрічі та бесіди зі школярами та студентами; профорієнтаційні заходи у школах м. Харкова та Харківської області, а також на кафедрах й інші.

Крім того, викладачами кафедри ІКС розроблено унікальний дистанційний курс для абітурієнтів, що планують навчатися за спеціальністю "Прикладна лінгвістика". Курс має назву "Keep calm and learn Applied and Computational Linguistics" (адреса <http://dl.khpi.edu.ua/course/view.php?id=56>). Мета курсу – продемонструвати абітурієнтам переваги й перспективи професії прикладного та комп'ютерного лінгвіста.

НТУ "ХП" має власний веб-сайт за адресою <http://www.kpi.kharkov.ua/ukr/>, який містить сторінку Центральної приймальної комісії з інформацією щодо умов вступу до НТУ "ХП" та сторінки випускових кафедр ІКС (адреса: <http://web.kpi.kharkov.ua/iks/uk/>) та ДІМП (адреса <http://web.kpi.kharkov.ua/dim/uk/>) з вичерпною інформацією про спеціальності "Прикладна лінгвістика" та "Переклад" відповідно.

Показники формування контингенту студентів напрямку 6.020303 "Філологія" подано у таблиці 2, а інформацію щодо динаміки змін контингенту студентів вказаного напрямку – у таблиці 3.



Таблиця 2

Показники формування контингенту студентів напряму 6.020303 "Філологія"

№	Показник	Роки		
		2014 рік	2015 рік	2016 рік*
1	Ліцензований обсяг підготовки (денна / заочна форми)	115 / 50	115 / 50	115 / 50
2	Прийнято на навчання, всього (осіб)	99	70	136
	денна форма	92	62	115
	в т.ч. за держзамовленням	15	12	19
	заочна форма	7	8	21
	в т.ч. за держзамовленням	-	-	-
	нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	10	18	23
	таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-	-
3	зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	-	-	-
	Подано заяв за формами навчання:			
	денна	1251	961	1361
4	інші форми навчання (заочна форма)	17	14	34
	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення			
	очна форма	67,30	79,20	71,70
5	інші форми навчання (заочна форма)			
	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на	-	-	-
	денну форму	-	-	-
	інші форми навчання (заочна форма)	-	-	-

* Показники за 2016 рік вказано для спеціальності 035 "Філологія"

Таблиця 3

Динаміка змін контингенту студентів за напрямом підготовки
6.020303 "Філологія"

№	Назва показника	Роки											
		2014				2015				2016			
		курси				курси				курси			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1*	2	3	4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Всього студентів на спеціальності (разом денна та заочна форми)	123	95	90	46	71	124	87	82	136	83	130	73
2	Всього студентів у ВНЗ на 01.10. відповідного року	2745	2751	2767	2327	2003	2912	2697	2544	2211	2232	2811	2478

Голова експертної комісії



І.В. Лімборський

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
3	Кількість студентів, яких відраховано (всього)	1	6	2	4	1	3	7	5	9	9	7	5
	у тому числі:												
	за невиконання навчального плану		2	1	4		1	1			1	1	2
	за грубі порушення дисципліни												
	у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ												1
	з інших причин	1	4	1		1	2	6	5	9	8	6	2
4	Кількість студентів, які зараховані на старші курси (всього)		1	3			3	3			6	5	3
	у тому числі:												
	переведених із інших ВНЗ			3			2	3			3	1	1
	поновлених на навчання		1				1				3	4	2

* Показники за 2016 рік (1 курс) вказано для спеціальності 035 «Філологія»

Висновок: високий науково-педагогічний рівень професорсько-викладацького складу випускових кафедр ІКС та ДІМПІ, а також НТУ «ХПІ» в цілому, створення комфортних умов навчання, сучасна матеріально-технічна база, високий рівень навчально-методичного та інформаційного забезпечення, існуюча система культурно-масових заходів та організації дозвілля в НТУ «ХПІ» сприяють стабільності кількісного складу контингенту студентів та підвищенню його якості. Організація, планування та формування контингенту студентів здійснюються відповідно до ліцензійного обсягу, чинного законодавства як на рівні факультету, так і на рівні випускових кафедр.

3. Зміст підготовки фахівців

Експертна комісія проаналізувала представлені документи та матеріали, які регламентують зміст підготовки фахівців вказаного напрямку, та констатує, що змістом підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку 6.020303 «Філологія» є надання студентам такого рівня та обсягу знань, умінь та навичок, який дозволяє їм вирішувати на високому рівні професійні задачі у сфері комп'ютерної обробки інформації, використання інформаційних технологій для обробки текстів природною мовою, використання інформаційно-пошукових та інформаційно-довідкових систем, перекладацької діяльності та ефективного зв'язку з громадськістю. Зміст підготовки фахівців даного напрямку враховує світовий досвід такої підготовки

Голова експертної комісії



І.В. Лімборський

з метою забезпечення інтеграції вітчизняної системи освіти в міжнародну.

Для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” за напрямом 6.020303 “Філологія” та спеціальністю 035 “Філологія” (за переліком 2016 р.) на випускових кафедрах ІКС та ДІМП підготовлено повний комплект відповідної документації: освітньо-кваліфікаційні характеристики (ОКХ) та освітньо-професійні програми (ОПП), затверджені у 2015 р.; освітня програма 2016 р.; навчальні плани 2015 та 2016 рр.; а також навчальні та робочі навчальні програми дисциплін.

У зв'язку з відсутністю державного стандарту підготовки фахівців зазначеного напрямку відповідні ОКХ та ОПП були підготовлені робочими групами випускових кафедр. ОКХ, ОПП та навчальні плани розглянуті, затверджені та погоджені у встановленому порядку в Науково-методичній комісії за напрямом 6.020303 „Філологія”, Інституті інноваційних технологій і змісту освіти та в Департаменті вищої освіти Міністерства освіти і науки України.

Навчальний план напрямку 6.020303 “Філологія” спеціальності “Прикладна лінгвістика” реалізує розроблену на кафедрі ІКС модель підготовки фахівців, яка полягає у тому, що поряд з вивченням двох іноземних мов (англійської та німецької) та інших лінгвістичних дисциплін студенти отримують підготовку в галузі новітніх комп'ютерних технологій. Вивчення такого комплексу дисциплін дозволяє студентам отримати практичні навички роботи з лінгвістичним матеріалом, його аналізом та використанням його для вирішення прикладних задач з автоматизованої обробки природної мови та комп'ютерної лінгвістики.

Навчальний план напрямку 6.020303 “Філологія” спеціальності “Переклад”, розроблений на кафедрі ДІМП, передбачає підготовку фахівців, здатних виконувати перекладацьку діяльність у таких сферах як науково-технічний переклад та переклад ділової документації з іноземних (англійської та німецької) мов на державну та навпаки.

У 2016 р. відповідно до Закону України “Про вищу освіту” № 1556-VII від 01.07.2014 р. на випускових кафедрах ІКС та ДІМП було розроблено освітню програму спеціальності 035 “Філологія” (спеціалізації “Прикладна лінгвістика” і “Германські мови та літератури (переклад включно)”).

На підставі освітньої програми випусковими кафедрами ІКС та ДІМП було розроблено навчальний план спеціальності 035 “Філологія”, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС; послідовність вивчення дисциплін; форми проведення навчальних занять та їх обсяг; графік навчального процесу; форми поточного і підсумкового контролю.

При підготовці фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” за зазначеною спеціальністю значна увага приділяється самостійній роботі студентів, здійснюється систематичний контроль виконання студентами відповідних індивідуальних завдань: розрахункових робіт, рефератів, курсових та випускних кваліфікаційних робіт. Такий підхід спрямований на поглиблення практичної підготовки студентів та ефективну адаптацію до постійно зростаючих вимог ринку праці.

Усі дисципліни навчальних планів забезпечені навчальними та робочими навчальними програмами, які є власними розробками викладачів кафедр, що

забезпечують підготовку фахівців напрямом 6.020303 “Філологія”. Всі навчальні та робочі навчальні програми дисциплін розглянуто на засіданнях відповідних кафедр, Вченої ради факультету соціально-гуманітарних технологій та затверджені деканом факультету СГТ.

Висновок: на випускових кафедрах ІКС та ДІМП є в наявності повний комплект затвердженої у встановленому порядку документації щодо підготовки бакалаврів напрямом 6.020303 “Філологія”, який відповідає державним вимогам.

4. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу за напрямом 6.020303 “Філологія”

Під час проведення акредитаційної експертизи експертною комісією встановлено, що підготовку студентів за напрямом 6.020303 “Філологія” та спеціальністю 035 “Філологія” (за переліком 2016 р.) здійснюють випускові кафедри ІКС та ДІМП, а також 10 інших кафедр НТУ “ХП”, зокрема: етики, естетики та історії культури; загальної економічної теорії; історії науки і техніки; охорони праці і навколишнього середовища; педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна; політичної історії; права; соціології та політології; української, російської мов і прикладної лінгвістики; фізичного виховання; філософії. Кількість викладачів інших кафедр НТУ “ХП”, які працюють за основним місцем роботи та беруть участь у підготовці фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” за напрямом 6.020303 “Філологія” (спеціальність “Прикладна лінгвістика”), а з 2016 року освітнього ступеня “бакалавр” за спеціальністю 035 “Філологія” (спеціалізація “Прикладна лінгвістика”), становить 13 осіб з них: докторів наук – 1 особа, кандидатів наук – 12 осіб.

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін діючих навчальних планів напрямом 6.020303 “Філологія”:

- циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки складає 100 %, у тому числі за основним місцем роботи – 100 %;
- циклу природничо-наукової підготовки складає 100 %, у тому числі за основним місцем роботи – 100 %, з них докторів наук або професорів – 28 %;
- циклу професійної та практичної підготовки складає 100 %, у тому числі за основним місцем роботи – 100 %, з них докторів наук або професорів – 59 %.

Загальна чисельність професорсько-викладацького складу випускової кафедри ІКС складає 12,25 штатних одиниць, а випускової кафедри ДІМП – 20,25. Професорсько-викладацький склад кафедри ІКС налічує 18 осіб, з них зайняті за основним місцем роботи – 17 осіб, на засадах зовнішнього сумісництва – 1 особа. Професорсько-викладацький склад кафедри ДІМП налічує 24 особи, з них на постійній основі – 21, за зовнішнім сумісництвом – 3.

Випускову кафедру ІКС очолює доктор технічних наук, професор Шаронова Наталія Валеріївна. Під її керівництвом захищено дві докторські та більше 20 кандидатських дисертацій; вона є автором понад 200 наукових праць, серед яких чотири монографії та п'ять навчальних посібників. На час проведення акредитаційної експертизи виконуючим обов'язки завідувача випускової кафедри



ДІМП є кандидат філологічних наук, доцент, професор НТУ “ХПІ” Бадан Антоніна Анатоліївна.

Колективи випускових кафедр постійно піклуються про поліпшення кадрового забезпечення навчально-виховного процесу. На засіданнях кафедр розглядаються питання добору, розстановки та підвищення кваліфікації педагогічних та наукових кадрів. Комплектування педагогічного складу здійснюється на демократичних засадах, гласно, з чітким дотриманням норм чинного законодавства. Аналіз складу та якісної характеристики педагогічного складу кафедр свідчить про те, що штатна чисельність та структура професорсько-викладацького складу є стабільними. Науково-педагогічна кваліфікація усіх викладачів відповідає дисциплінам, які вони викладають.

Основним джерелом підвищення кваліфікації кадрів кафедри ІКС є аспірантура, докторантура та науково-дослідна робота. Викладачі кафедри віком до 35 років навчаються в аспірантурі або є здобувачами, орієнтовний термін захисту дисертацій – 2017-2018 рр. Протягом 2007-2017 рр. на кафедрі ІКС захищено 19 дисертацій (3 докторські й 16 кандидатських), які відповідають науковому напрямку кафедри, пов'язані єдиною методологією та єдиним математичним апаратом. За останні три роки 6 викладачів кафедри успішно захистили кандидатські дисертації. Темі дисертаційних досліджень охоплюють широкий спектр наукових проблем у галузях філології та інформаційних технологій, які є актуальними та мають безумовний науковий інтерес.

З 2016 р. на кафедрі ІКС сумісно з іншими кафедрами НТУ “ХПІ” здійснюється підготовка фахівців вищої кваліфікації за програмою доктора філософії (*PhD*) зі спеціальності 122 – Комп'ютерні науки та інформаційні технології.

Ще одним напрямком роботи з кадрового забезпечення випускових кафедр є залучення наукових кадрів з інших вищих навчальних закладів міста та провідних фахівців України і фахівців-практиків з перекладу та прикладної лінгвістики, що мають багатий практичний, а також міжнародний досвід роботи в галузі перекладу, прикладної, структурної та математичної лінгвістики.

Висновок: підсумки експертизи документів і матеріалів щодо кадрового забезпечення навчально-виховного процесу напряму 6.020303 “Філологія”, поданих випусковими кафедрами, свідчать про те, що науково-педагогічний персонал кафедр на високому рівні забезпечує педагогічну, виховну та навчально-методичну роботу та за своїм якісним складом повністю відповідає критеріям та державним вимогам щодо акредитації підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”.

5 Кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти за напрямом 6.020303 “Філологія”

Результати перевірки експертною комісією матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності за вказаним напрямом показали, що випускові кафедри ІКС та ДІМП мають достатню матеріально-технічну базу для забезпечення освітньої діяльності за напрямом 6.020303 “Філологія”. Загальна площа приміщень кафедри ІКС складає 267,74 м². Кафедра має



6 навчальних приміщень, у тому числі 1 комп'ютерний клас, який активно використовується у навчальному процесі при виконанні комплексних контрольних завдань, практичних, лабораторних, курсових і кваліфікаційних робіт бакалаврів і магістрів. Клас має 8 персональних комп'ютерів, які об'єднані у локальну мережу, та мають можливість виходу до локальної мережі НТУ "ХП" і через неї – до міжнародних комунікаційних мереж та систем. Крім того, у навчальному процесі використовуються 3 комп'ютерні класи кафедри комп'ютерної математики та аналізу даних факультету комп'ютерних наук та програмної інженерії НТУ "ХП". Обсяг наявної комп'ютерної техніки, її якісні показники та встановлене програмне забезпечення повністю задовольняють потреби студентів при виконанні контрольних, практичних, лабораторних, курсових і кваліфікаційних робіт освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр" напряму 6.020303 "Філологія". Кожен студент має можливість виконувати всі передбачені навчальним планом роботи, в тому числі й самостійні, в повному обсязі, використовуючи наявні комп'ютери.

Безпосередньо в розпорядженні професорсько-викладацького складу та навчально-допоміжного персоналу випускових кафедр є такі технічні присторі: 14 персональних комп'ютерів; 3 ноутбуки; 7 лазерних принтерів; 5 багатофункціональних пристроїв; 3 копіювальні апарати; 4 мультимедійні проектори; 2 магнітофони; 2 DVD-плеєри; 4 відеомагнітофони; 8 телевізорів; 2 плазмові панелі.

Загальна площа приміщень кафедри ДІМП становить 444,5 м², кафедра має 8 аудиторій. Для проведення практичних занять кафедра має розвинуту матеріальну базу та використовує аудіо-відеотехніку для сучасного перекладу науково-технічної документації, банківських, маркетингових та патентних документів згідно прийнятих у США стандартів.

За останні три роки в усіх основних приміщеннях випускових кафедр ІКС та ДІМП проведено ремонт за сучасними будівельними технологіями. Кафедри не орендують приміщень в інших організаціях та не надають своїх площ в оренду.

З метою подальшого вдосконалення інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу та матеріально-технічної бази випускових кафедр ІКС та ДІМП планується:

- розширити аудиторні фонди випускових кафедр, у тому числі створити консультаційну аудиторію на кафедрі ІКС;
- оновити та розширити парк обчислювальної техніки;
- додатково відкрити та обладнати сучасною спеціалізованою технікою комп'ютерно-мультимедійні класи;
- додатково відкрити та обладнати сучасною спеціалізованою технікою мультимедійну лекційну аудиторію;
- оновити та розширити існуючі бази аудіо- та відеотехніки;
- збільшити аудіо- та відеотеки кафедр;
- придбати додаткові ліцензійні програмні продукти лінгвістичного та інформаційного напрямів.

Висновок: рівень наявного матеріально-технічного та інформаційного забезпечення підготовки фахівців напряму 6.020303 "Філологія" збігається з



інформацією, поданою у звіті про самоаналіз, і відповідає критеріям та державним вимогам щодо акредитації підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”.

6. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Експертною комісією перевірено навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” за напрямом 6.020303 “Філологія” та спеціальністю 035 “Філологія” (за переліком 2016 р.) на випускових кафедрах ІКС та ДІМП, що складається з таких елементів: ОКХ, затверджені у 2015 р.; ОПП, затверджені у 2015 р.; освітня програма 2016 р.; навчальні плани 2015 та 2016 рр.; навчальні та робочі навчальні програми дисциплін; програми переддипломної практики; засоби діагностики якості вищої освіти; методичні вказівки і тематика курсових робіт з дисциплін, де передбачено їх виконання; методичні вказівки і тематика кваліфікаційних випускних робіт (для спеціальності “Прикладна лінгвістика”); програма державного іспиту (для спеціальності “Переклад”); методична документація для організації самостійної роботи студентів з дисциплін навчального плану.

Наявність цієї документації створює основу для якісної підготовки фахівця і є необхідною умовою акредитації при перевірці навчального закладу, напряму і спеціальності.

Організаційне забезпечення підготовки фахівців спрямоване на те, щоб створити студентів всі належні умови для виховання його як висококваліфікованого, гармонійно розвинутого фахівця, здатного динамічно реагувати на постійно зростаючі потреби та вимоги ринку праці. Саме тому усі організаційні дії НТУ “ХП” та випускових кафедр ІКС і ДІМП орієнтовані на “інноваційне навчання”, що забезпечує вищий рівень інтелектуально-особистого і духовного розвитку студента, створює умови для оволодіння навичками наукових досліджень і набуття відповідного стилю професійного аналітичного мислення, використання методологічних навичок у професійній діяльності.

На кафедрах діє система планування навчально-виховного процесу, основними документами якої є: модель фахівця НТУ “ХП” у третьому тисячолітті; графіки навчального процесу та навчальні плани; структурно-логічні схеми навчальних планів; концепція розвитку напряму та спеціальностей; ОКХ і ОПП; навчальні та робочі навчальні програми, структурно-логічні схеми дисциплін; розклади занять, екзаменів і консультацій; індивідуальні плани викладачів; тощо.

Система планування і контролю навчального процесу очолюється безпосередньо завідувачами випускових кафедр ІКС і ДІМП. До планування окремих видів навчального процесу на кафедрах (розкладу занять, керівництва випускними кваліфікаційними роботами, переддипломною практикою, тощо) залучаються інші викладачі.

На випускових кафедрах ІКС та ДІМП удосконалення навчального процесу здійснюється шляхом використання новітніх інформаційних технологій, тобто створення власних методик із застосуванням електронних засобів навчання і



контролю для групових та індивідуальних занять зі студентами напряму 6.020303 “Філологія” та спеціальності 035 “Філологія” (за переліком 2016 р.). Викладачами випускових кафедр у межах відповідних дисциплін застосовуються прикладні комп’ютерні програми, розроблені, у тому числі, у рамках дисертаційних досліджень аспірантів, здобувачів та науковців кафедри ІКС.

Навчальними планами спеціальностей “Прикладна лінгвістика” та “Переклад” напряму 6.020303 “Філологія” передбачено різні види державної атестації: написання дипломної роботи та складання державного іспиту відповідно. Тематика дипломних робіт спрямована на вирішення актуальних задач у галузі прикладної лінгвістики. Державний іспит має на меті перевірити й оцінити мовну, комунікативну, країнознавчу та перекладацьку компетенції студентів, наявність у них знань основ теорії перекладу та вмінь реалізувати ці знання при виконанні перекладу.

Висновок: рівень наявного навчально-методичного забезпечення, а також рівень та обсяги організаційної та навчально-методичної діяльності викладачів випускових кафедр ІКС та ДІМП збігається з інформацією, поданою у звіті про самоаналіз, і повністю відповідає критеріям та державним вимогам щодо підготовки бакалаврів напряму 6.020303 “Філологія”.

7. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Експертна комісія перевірила рівень забезпечення навчального процесу підручниками, навчальними посібниками та іншими навчально-методичними матеріалами, а також фаховими періодичними виданнями, наявними у бібліотеках випускових кафедр. Крім того, за поданою у звіті про самоаналіз інформацією встановлено, що НТУ “ХП” має власну науково-технічну бібліотеку. Станом на 01 жовтня 2016 р. загальна площа усіх приміщень бібліотеки складає 4841 м². Читачів обслуговують 6 абонементів та 9 читальних залів загальною площею 791,5 м². Кількість посадкових місць для відвідувачів читальних залів дорівнює 177, з них 51 – робочі місця при абонементів.

Фонд науково-технічної бібліотеки НТУ “ХП” зберігається у 12 книгосховищах та станом на 01 жовтня 2016 р. налічує 1 416 477 примірників, з них: навчальної літератури – 804 971 примірник; наукової літератури – 495 558 примірників.

Обсяг електронного каталогу складає 529 590 записів. Обсяг повнотекстових баз даних бібліотеки власної генерації налічує 29 698 записів. Інформаційно-правова система “ЛІГА: ЗАКОН”, до якого можна отримати доступ у бібліотеці, має понад 560 000 документів за всіма галузями права.

В науково-технічній бібліотеці НТУ “ХП” існує можливість доступу викладачів і студентів до електронних ресурсів 26 бібліотек ВНЗ м. Харкова за проектом “Єдина картка читача бібліотек вищих навчальних закладів м. Харкова”.

Усі комп’ютери науково-технічної бібліотеки підключені до локальної мережі НТУ “ХП” та до мережі Інтернет, крім того читачі мають можливість вільного доступу до мережі Інтернет через точку доступу Wi-Fi.



Крім фондів науково-технічної бібліотеки НТУ “ХП” студенти напряму “Філологія” мають можливість користуватися ресурсами бібліотеки кафедри інтелектуальних комп’ютерних систем, яка налічує більше ніж 300 примірників науково-технічної літератури різними мовами. Для забезпечення напряму фаховими періодичними виданнями в науково-технічній бібліотеці університету та на кафедрах є такі видання: Вісник НТУ “ХП”. Серії “Системний аналіз, управління та інформаційні технології” та “Інформатика та моделювання”, Біоніка інтелекту: Інформація, мова, інтелект, Інформаційні технології та комп’ютерна інженерія, Проблеми інформаційних технологій, Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка. Серія “Іноземна філологія”, Фаховий збірник “Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія “Філологія””, Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серії “Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов” і “Філологія”, Мови професійної комунікації: лінгвокультурний, когнітивно-дискурсивний, перекладознавчий та методичний аспекти. НТУУ “КП” та інші.

Висновок: забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками та іншими навчально-методичними матеріалами, фаховими періодичними виданнями, можливість доступу викладачів та студентів до спеціалізованих електронних баз даних, що надає Науково-технічна бібліотека НТУ “ХП”, повністю відповідають критеріям та державним вимогам щодо акредитації підготовки бакалаврів напряму 6.020303 “Філологія”.

8. Якість підготовки і використання випускників

Експертною комісією перевірено якість підготовки фахівців за напрямом 6.020303 “Філологія”, що визначалася за результатами виконання студентами курсових робіт; зимової екзаменаційної сесії 2016/2017 навчального року; написання студентами комплексних контрольних робіт (ККР) з дисциплін навчальних планів. На випускових кафедрах ІКС та ДІМП розроблені критерії оцінювання навчальної та наукової діяльності студентів. Оцінювання рівня знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, семибальною шкалою *ECTS* та національною чотирибальною шкалою. Відповідна оцінка виставляється студентові залежно від глибини засвоєння програмного матеріалу, послідовності та логічності його викладення, здатності застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних завдань, володіння необхідними уміннями та навичками.

Аналіз результатів захисту курсових робіт, екзаменаційної сесії, а також виконання студентами ККР дозволяє зробити висновок про високий рівень підготовки фахівців напряму 6.020303 “Філологія”. Студенти достатньою мірою володіють знаннями, уміннями та навичками вирішення теоретичних і практичних задач у сфері комп’ютерної обробки інформації, використання інформаційних технологій для обробки текстів природною мовою, розробки інформаційно-пошукових та інформаційно-довідкових систем, а також у сфері перекладацької діяльності та ефективного зв’язку з громадськістю.



Результати останньої сесії, а також результати двох попередніх сесій, переддипломної та виробничої практик свідчать про високий рівень підготовки випускників. Для перевірки рівня знань випускників комісією було проведено ККР за чотирма дисциплінами: “Соціологія” (цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки), “Порівняльна лексикологія” (цикл природничо-наукової підготовки), “Комп’ютерна лінгвістика” та “Практичний курс основної іноземної мови” (цикл професійної та практичної підготовки). Порівняння результатів виконання ККР студентами IV курсу напряму 6.020303 “Філологія” під час роботи комісії і результатів, які були отримані за цими ж дисциплінами при самоаналізі, наведено у таблиці 4. Комісія констатує стовідсоткову абсолютну успішність виконання ККР та підвищення рівня якісної успішності. Порівняльна характеристика результатів виконання ККР при проведенні самоаналізу й акредитаційної експертизи свідчить про готовність випускників до вирішення професійних завдань та відповідність сформованої діяльності випускників вимогам освітньо-кваліфікаційних характеристик.

Таблиця 4

Порівняльна характеристика результатів виконання комплексних контрольних робіт студентами напряму 6.020303 “Філологія” при проведенні самоаналізу й акредитаційної експертизи

при проведенні самоаналізу та акредитаційної експертизи																
Назви дисциплін, за якими проводився контроль	Група	Кількість студентів, осіб	Виконували ККР		З них одержали оцінки при акредитаційній експертизі								Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Самоаналіз	
			осіб	%	“5”		“4”		“3”		“2”				Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %
					осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Гуманітарні та соціально-економічні дисципліни																
Соціологія	33 а	10	10	100	5	50	3	30	2	20			100	80	100	67
	33 б	13	12	92	5	42	6	50	1	8			100	92	100	75
	23 а	6	6	100	3	50	2	33	1	17			100	83	100	60
	23 б	10	9	90	3	33	4	44	2	22			100	78	100	50
	23 в	10	10	100	2	20	5	50	3	30			100	70	100	50
	23 г	14	14	100	5	36	7	50	2	14			100	86	100	71
Дисципліни природничо-наукової (фундаментальної) підготовки																
Порівняльна лексикологія	33 а	10	10	100	5	50	5	50					100	100	100	89
	33 б	13	12	92	6	50	5	42	1	8			100	92	100	77
	23 а	6	6	100	3	50	2	33	1	17			100	83	100	75
	23 б	10	9	90	3	33	6	67					100	100	100	88
	23 в	10	10	100	4	40	6	60					100	100	100	100
	23 г	14	14	100	6	43	7	50	1	7			100	93	100	77
Дисципліни професійної і практичної підготовки																
Комп’ютерна лінгвістика	33 а	10	10	100	5	50	3	30	2	20			100	80	100	70
	33 б	13	12	92	5	42	5	42	2	17			100	83	100	62

Голова експертної комісії



І.В. Лімборський

Продовження таблиці 4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Практичний курс основної іноземної мови	23 а	6	6	100	3	50	3	50					100	100	100	100
	23 б	10	9	90	3	33	5	56	1	11			100	89	100	78
	23 в	10	10	100	6	60	4	40					100	100	100	88
	23 г	14	14	100	6	43	7	50	1	7			100	93	100	77

Цей факт також підтверджується позитивними відгуками керівників практики від підприємств, організацій та установ різних форм власності, де студенти IV курсу напряму 6.020303 “Філологія” щорічно проходять переддипломну (спеціальність “Прикладна лінгвістика”) або виробничу (спеціальність “Переклад”) практику. Зокрема, студентів характеризують як відповідальних, дисциплінованих, ініціативних, компетентних, старанних працівників, які швидко адаптуються до умов роботи у колективі, а також на достатньому рівні володіють професійними знаннями та уміннями, що дозволяє їм успішно виконувати виробничі завдання різної складності. Така якісна і поглиблена підготовка студентів цілком відповідає державним вимогам підготовки сучасних фахівців.

Випускні кваліфікаційні роботи освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” напряму 6.020303 “Філологія” (спеціальність “Прикладна лінгвістика”) повністю забезпечені необхідними інформаційними та навчально-методичними матеріалами. Тематика дипломних робіт спрямована на вирішення актуальних задач у галузі прикладної лінгвістики, а керівниками є досвідчені викладачі кафедри ІКС, які мають наукові ступені та вчені звання.

Складання державного іспиту на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” студентами напряму 6.020303 “Філологія” (спеціальність “Переклад”) регламентується Програмою державного іспиту, розробленою випусковою кафедрою ДІМП. До складу державної екзаменаційної комісії, що приймає державний іспит, входять провідні викладачі кафедри. Процедура державного іспиту передбачає виконання теоретичних та практичних завдань. Крім того, навчальним планом спеціальності 035 “Філологія”, затвердженим у 2016 році, для спеціалізації “Германські мови та літератури (переклад включно)” замість атестації у формі державного іспиту передбачена атестація у формі написання дипломних робіт. Випусковою кафедрою ДІМП підготовлено усі необхідні навчально-методичні матеріали, розроблено тематику та визначено керівників дипломних робіт.

Результати випуску за останні три роки свідчать про достатній рівень підготовки випускників напряму 6.020303 “Філологія”. Відсоток дипломів з відзнакою склав у 2014 р. – 23,4 %, у 2015 р. – 20,7 %, у 2016 р. – 14 %. У той же час частка студентів, які у 2014-2016 рр. захистили дипломні роботи або склали державний іспит на “відмінно” та “добре”, становить 90-96 %. Констатуємо також, що 100 % випускників кафедр планують продовжити навчання для отримання кваліфікаційного рівня “магістр”.

Висновок: експертна комісія вважає, що якість підготовки фахівців напряму 6.020303 “Філологія” відповідає критеріям та вимогам Міністерства



освіти і науки України до акредитації підготовки бакалаврів. Випускники кафедр ІКС та ДІМП готові до вирішення професійних завдань, про що свідчать наявні відомості щодо їх працевлаштування.

9. Показники відповідності підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр” за напрямом 6.020303 “Філологія” Ліцензійним умовам надання освітніх послуг та Нормативним вимогам щодо якісних характеристик підготовки фахівців

Під час проведення чергової акредитаційної експертизи комісія проаналізувала відповідність наявного стану забезпечення НТУ “ХП” Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти щодо підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр” напрямом 6.020303 “Філологія” та дотримання в НТУ “ХП” Нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки бакалаврів зі вказаного напрямку.

Показники відповідності діяльності НТУ “ХП” щодо підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр” напрямом 6.020303 “Філологія” Ліцензійним умовам надання освітніх послуг, наведені у “Порівняльній таблиці дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності в НТУ “ХП”” (Додаток 1), та Нормативним вимогам щодо якісних характеристик підготовки фахівців, наведені у “Таблиці виконання державних вимог до акредитації підготовки фахівців за освітнім ступенем магістр з вказаної спеціальності” (Додаток 2), свідчать про відповідність наявних умов провадження освітньої діяльності в НТУ “ХП” за вказаним напрямом державним вимогам щодо акредитації.

Висновок: експертна комісія відзначає, що наявний стан підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр” напрямом 6.020303 “Філологія” в НТУ “ХП” відповідає Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти щодо підготовки бакалаврів та державним вимогам щодо акредитації.

10. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

За звітний період перевірки щодо підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр” напрямом 6.020303 “Філологія” в НТУ “ХП” контролюючими органами не проводилися, проте в процесі попередньої акредитації комісія висловила рекомендації щодо покращення організації навчально-виховного процесу. Перелік зауважень, які було наведено під час проведення експертизи, а також заходи щодо їх усунення наведено у таблиці 5.

Таблиця 5

Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення	Відмітка про виконання
Експертна комісія Міністерства освіти і науки України при акредитації напряму підготовки у 2007 р.	удосконалення матеріальної бази кафедри	Відкрити комп'ютерний клас на базі випускових кафедр	виконано
	активізація співпраці з аналогічними кафедрами інших університетів України	Спільне проведення Міжнародної конференції з Національним університетом "Львівська політехніка"	виконано
	підписання договорів про співпрацю з закордонними університетами	Укласти відповідні договори	виконано
	розгляд можливості зменшення кількості аудиторного навантаження на викладачів	Поступово зменшити аудиторне навантаження на викладачів відповідно до норм Закону України "Про вищу освіту" № 1556-VII від 01.07.2014 р.	виконано
	зосередження уваги на використанні вітчизняних дидактичних джерел або написанні необхідних посібників викладачами кафедри	Провідним фахівцям підготувати навчальні посібники (у тому числі із грифом МОН України) для дисциплін навчального плану напряму	виконано
Зауважень (приписів) контролюючих державних органів не було.			

Висновок: експертна комісія відзначає, що на випускових кафедрах ІКС та ДІМП були здійснені заходи, які дозволили у повній мірі усунути недоліки, вказані у зауваженнях, висловлених Експертною комісією Міністерства освіти і науки України при акредитації напряму 6.020303 "Філологія" у 2007 р.

Голова експертної комісії



І.В. Лімборський

11. Висновки та пропозиції експертної комісії

На підставі розгляду поданих матеріалів акредитаційної справи та перевірки результатів освітньої діяльності на місці комісія відзначає, що в Національному технічному університеті „Харківський політехнічний інститут” підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” напрямку 6.020303 „Філологія” з ліцензованим обсягом 115 осіб денної та 50 осіб заочної форм навчання за показниками кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного, наукового та інформаційного забезпечення навчального процесу відповідає державним вимогам щодо чергової акредитації та забезпечує виконання умов державної гарантії якості вищої освіти, враховуючи те, що:

- навчальні приміщення НТУ “ХПІ” та випускових кафедр ІКС та ДІМП оснащені сучасними технічними засобами навчання зокрема мультимедійним обладнанням, у навчальному процесі використовуються сучасні інформаційні технології, програмне забезпечення та персональні комп’ютери;
- бібліотека НТУ “ХПІ” має нормативну забезпеченість студентів підручниками та навчальними посібниками, а також фаховими періодичними виданнями;
- навчальні плани, ОКХ, ОПП та освітня програма підготовки фахівців вказаного напрямку відповідає акредитаційним вимогам щодо підготовки бакалаврів напрямку 6.020303 “Філологія”;
- навчально-методичне забезпечення дисциплін навчальних планів представлено у повному обсязі;
- навчально-педагогічні працівники мають фахову підготовку відповідно до навчальних дисциплін, що ними викладаються, а також високий науковий потенціал;
- показники успішності та якості виконання ККР у цілому відповідають критеріям і вимогам щодо якісної підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр” напрямку 6.020303 “Філологія”;
- наукові дослідження ведуться у сфері, яка співпадає з профілем вказаного напрямку.

За результатами попередньої експертизи акредитаційних матеріалів у Державній освітній установі “Навчально методичний центр з питань якості освіти” експертній комісії не було надано рекомендацій та зауважень.

Експертна комісія вважає за необхідне висловити також зауваження, які не входять до складу обов’язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців:

- активізувати видання навчально-методичної літератури для самостійної роботи студентів;
- зосередити зусилля провідних викладачів випускових кафедр на підготовці до видання посібників та підручників з грифом Міністерства освіти і науки України для напрямку 6.020303 “Філологія” та спеціальності 035 “Філологія” (за переліком 2016 р.);
- активізувати діяльність випускових кафедр ІКС та ДІМП щодо налагодження співпраці з закордонними ВНЗ з метою обміну студентами та викладачами; у



перспективі розглянути можливість підготовки документів для отримання студентами подвійних дипломів.

Загальний висновок.

На підставі поданих на чергову акредитаційну експертизу матеріалів Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут” та перевірки результатів діяльності на місці експертна комісія вважає за можливе акредитувати напрям 6.020303 “Філологія” за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр” з ліцензійним обсягом набору на денну форму навчання – 115 (сто п’ятнадцять) осіб та заочну форму навчання – 50 (п’ятдесят) осіб.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри
прикладної лінгвістики
Черкаського державного
технологічного університету,
доктор філологічних наук, професор

I.V. Лімборський

Член експертної комісії:

завідувач кафедри
української філології та славістики
Київського національного
лінгвістичного університету,
доктор філологічних наук, професор

З.О. Валюх

З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Національного технічного університету
“Харківський політехнічний інститут”,
доктор технічних наук, професор



Є.І. Сокол

Завідувач кафедри інтелектуальних
комп'ютерних систем
Національного технічного університету
“Харківський політехнічний інститут”
доктор технічних наук, професор

Н.В. Шаронова

В.о. завідувача кафедри ділової
іноземної мови та перекладу
Національного технічного університету
“Харківський політехнічний інститут”
кандидат філологічних наук, доцент

А.А. Бадан

21 червня 2017 р.

Голова експертної комісії

I.V. Лімборський

ДОДАТОК 1

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності в НТУ "ХПІ"

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Загальні вимоги				
1.1	Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю)	+	+	+
1.2	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання / заочна форма навчання)	115 / 50	115 / 50	-
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців				
2.1	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75%	100%	+25%
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50%	100%	+50%
2.2	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75%	100%	+25%
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50%	100%	+50%
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10%	28%	+18%
2.3	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75%	100%	+25%

Голова експертної комісії

І.В. Лімборський

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50%	100%	+50%
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10%	59%	+49%
2.4	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	-
2.5	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	+
2.6	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	+
	доктор наук або професор	+	+	+
	кандидат наук, доцент	+	+	+
3. Матеріально-технічне забезпечення				
3.1	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	8,6	+6,2
3.2	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30%	37%	+7%
3.3	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
3.3.1	Бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	+
3.3.2	Пунктів харчування	+	+	+
3.3.3	Актового чи концертного залу	+	+	+

Голова експертної комісії



І.В. Лімборський

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
3.3.4	Спортивного залу	+	+	+
3.3.5	Стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	+
3.3.6	Медичного пункту	+	+	+
3.4	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70%	100%	+30%
3.5	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних планів	+	+	+
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	+
4.2	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	+
4.3	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	+
4.4	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	+
4.5	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	+
5. Інформаційне забезпечення				
5.1	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	Не менш як 4 найменування	40	+36
5.2	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількох закладів освіти)	+	+	+
5.3	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова) видавничо/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	+

Голова експертної комісії

І.В. Лімборський

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
5.4	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50%	75%	+25%

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри
прикладної лінгвістики
Черкаського державного
технологічного університету,
доктор філологічних наук, професор


І.В. Лімборський
Член експертної комісії:

завідувач кафедри
української філології та славістики
Київського національного
лінгвістичного університету,
доктор філологічних наук, професор


З.О. Валух
З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Національного технічного університету
"Харківський політехнічний інститут"
доктор технічних наук, професор


Є.І. Сокол

Завідувач кафедри інтелектуальних
комп'ютерних систем
Національного технічного університету
"Харківський політехнічний інститут"
доктор технічних наук, професор


Н.В. Шаронова

В.о. завідувача кафедри ділової
іноземної мови та перекладу
Національного технічного університету
"Харківський політехнічний інститут"
кандидат філологічних наук, доцент


А.А. Бадан

21 червня 2017 р.

Голова експертної комісії


І.В. Лімборський

ДОДАТОК 2

**Таблиця виконання державних вимог до акредитації підготовки фахівців
за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр”
за напрямом 6.020303 “Філологія”**

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Якісні характеристики підготовки фахівців				
1	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100%	100%	-
1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100%	100%	-
1.3	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників. %	100%	100%	-
2	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1	Успішно виконані контрольні завдання, %	90%	100%	+10%
2.1.2	Якісно виконані контрольні завдання (на “5” і “4”), %	50%	86% 63%	+36% +13%
2.2	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1	Успішно виконані контрольні завдання, %	90%	100%	+10%
2.2.2	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки “5” і “4”), %	50%	80% 78%	+30% +28%
2.3	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1	Успішно виконані контрольні завдання, %	90%	100%	+10%
2.3.2	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки “5” і “4”), %	50%	74% 83%	+24% +33%

Голова експертної комісії

І.В. Лімборський

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
3	Організація наукової роботи			
3.1	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	-	+	+
3.2	Участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	+	+

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри
прикладної лінгвістики
Черкаського державного
технологічного університету,
доктор філологічних наук, професор


І.В. Лімборський
Член експертної комісії:

завідувач кафедри
української філології та славістики
Київського національного
лінгвістичного університету,
доктор філологічних наук, професор


З.О. Валюх
З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Національного технічного університету
"Харківський політехнічний інститут",
доктор технічних наук, професор


Є.І. Сокол

Завідувач кафедри інтелектуальних
комп'ютерних систем
Національного технічного університету
"Харківський політехнічний інститут"
доктор технічних наук, професор


Н.В. Шаронова

В.о. завідувача кафедри ділової
іноземної мови та перекладу
Національного технічного університету
"Харківський політехнічний інститут"
кандидат філологічних наук, доцент


А.А. Бадан

21 червня 2017 р.

Голова експертної комісії


І.В. Лімборський